

Flora en Fauna op de golfbaan

Introductie:

Onze golfbaan is natuurlijk primair een sportterrein, maar we zijn ons er zeer van bewust dat de baan ook een belangrijke natuurwaarde vertegenwoordigt binnen een verstedelijkt gebied. We voelen ons daarom ook verantwoordelijk voor het beheren, ontwikkelen en ondersteunen van de diversiteit aan flora en fauna op onze baan, zoals deze brochure laat zien.

Geniet van het golfspel, maar óók van de natuur om u heen!

Ton van Lierop
Voorzitter

Deze brochure is samengesteld door de GEO Commissie van Kagerzoom

Kleine leeuwentand

Deze plant bereikt een hoogte van 5 à 25 cm. Bloeit van juni tot en met november. Drachtplant voor bijen, vlinders en hommels.

Grauwe abeel

Kan wel tot 30 m hoog worden en kan zeewind goed verdragen. Het "spijkerschrift" (ademmondjes) en de "ogen" op de grijze stam zijn een goed herkenningsteken.

Watermunt

De oude Egyptenaren en Grieken gaven hun doden soms een bosje watermunt mee in het graf en het werd vroeger ook wel toegevoegd aan thee als smaakmaker.

Groene specht

Wijdverbreide standvogel. Roffelt maar weinig op bomen. Hij voedt zich vooral met mieren die hij op de grond zoekt. Heeft een typische, luide roep.

Zwanenbloem

Moerasplant met roze bloemen, die zo heet omdat de stampers een vorm hebben die sterk lijkt op sierlijke zwaantjes. Sinds 2017 is deze plant niet meer beschermd.

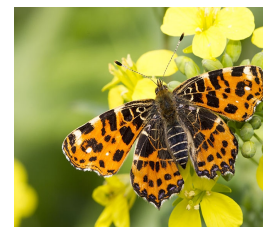
Rosse metselbij:

ongeveer 1 cm groot - heeft oranjerode kleur. De kop en poten zijn zwart. Heel bijzondere broedzorg: de eieren worden beschermd en voorzien van een voorraad eten.

Kikkerbeet

Een overblijvende waterplant, die vrij algemeen voorkomt in Nederland. De schaduw van het blad op het water helpt om algen te voorkomen.

Landkaartje

Dagvlinder. Komt algemeen voor. Vliegtijd: april tot okt. De rups heeft als waardplant de grote brandnetel.

Krentenboom

Een meerstammige sierheester. De bloei valt in april/mei en in het najaar is ie prachtig oranjerood. De zwartblauwe besjes worden graag door vogels gegeten.

Spreeuw

Wáárom een spreeuw als introductie tot een kennismaking met de flora en fauna op KZ? Zo'n saaie vogel! Maar wat een kleuren als de zon op het verenkleed schijnt! En zo sociaal. Van onschatbare waarde ook voor de golfbaan: hij eet o.a. emelten en engerlingen, die zoveel schade aan de greens aanrichten, omdat ze aan de wortels van het gras knagen. En dan die fantastische spreuwenzwermer! Vandaar!!! Foto's: Vogeldagboek, Wikipedia

Moerasandoorn

Groeit in natte graslanden. De stengel is stijf behaard. De bladeren staan kruisgewijs. Drachtplant: levert voedsel aan o.a. bijen.

Grauwe wilg

Bloei: maart-april. Kattjes hebben vaak een rode kleur. Belangrijk voor de bijencultuur, b.v. de zandbij.

Keizerlibel

Oorsprong Afrika, maar nu ook in Europa. Man-netjes hebben groen borststuk en blauw achterlijf met zwarte streep over de rug.

Heen / zeebies

Stengel scherp 3-kantig. Aren roodbruin. Aan het water en op zilte plekken. Zeldzaam in Europa.

Grote bonte specht

Hakt ieder jaar een nieuwe nestholte. Eet insecten, maar 's winters ook vetrijke zaden. Spechtsmidse: sparrenkegel wordt in een houtspelt geklemd en opengehakt.

Rietzanger

Habitat bestaat uit rietvelden. De wenkbrauwstreep is lichtgeel tot wit. Zoekt insecten en zaden in het riet. Zang is gevarieerd.

Kleine egelskop

Rechtopstaand. Stengel niet vertakt. Komt voor in stil of langzaam stromend water. Europa: vrij zeldzaam

Waterweegbree

Langs sloten en poelen. Het brandend scherpe sap is waarschijnlijk giftig voor vee, vooral voor runderen. Geiten eten de plant wel!

Akkerhommel

Deze hommelm heeft een oranje-bruin gekleurd borststuk en een bruin tot geelrode achterlijfspunt. Zal niet gauw steken. Is algemeen.

Gaai

Wordt ook wel schreeuwekster genoemd. Wijd verspreid. Voedsel plantaardig, maar eet ook insecten e.d. Klein vlak nest in bomen. 5-7 eieren.

Bastardkikker

Kruising van poelkikker en meerkikker. 12 cm groot. Heeft vaak een lichte lengtestreep over de rug.

Gewone brunel

De stengel is vierkantig. Bloeit van mei tot in de herfst. Enigszins vochtige grond. Was vroeger gorgelmiddel tegen keelontsteking.

Haas

Groter dan konijn. Achterpoten langer en krachtiger- kan daardoor goed springen! Een haas heeft ook langere oren. Eet gras, wortels, bessen, etc.

Wolfspoot

Overblijvende plant, langs sloten en grachten op vochtige grond. De bladeren staan kruisgewijs. Bloemen hebben van binnen rode punt. Eeuwenoud kruidenmedicijn.

Ijsvogel

Viseter. Dit is de enige soort in noordelijk Europa. Schuwe vogel. Het nest is een diepe gang in een steile oeverkant.

Bruinrode heidelib

Algemene soort met gestreepte poten. De eieren worden in het water afgezet. Piek vliegtijd van juli tot oktober.

Gele Plomp

De grote drijfbladeren en gele bloemen vind je in plassen en rivieren vanaf het vroege voorjaar tot in de winter. Algemeen voorkomend. Vroeger gebruikt tegen kaalheid!

Zandraket

Eenjarige plant afkomstig uit het Middellandse Zeegebied. Groeit op akkers, schraalgrasland, muren, etc. De hauwtjes (vruchtjes) : verticaal of rechtopstaand.

Kleine karekiet

Een echte rietvogel! Krassende zang: krr-krr-kiet-kiet enz. Het nest is een kunstig gevlochten mandje tussen het riet.

Perzikkruid

Genoemd naar de perzik vanwege de roze kleur van de bloemen. Trekt veel insecten aan door de aanwezigheid van nectar.

Bont zandooje

Dagvlinder. Was vroeger bosvlinder, maar komt nu ook in tuinen en bermen voor. Overwintert als pop of als rups.

Zanglijster

Zingt van 's morgens vroeg tot 's avonds laat vanaf een hoog punt, b.v. een boomtop. Eet slakken (die hij stuk slaat op een vaste plek), insecten, wormen, etc.

Vliegenschwam

Het reukloze vlees is wit. Er zijn gifstoffen aanwezig, doch geen sterfgevallen bekend. Ingrediënt van heksenzalf.

Watereppe

Blaadjes zijn grof ongelijk gezaagd - topblaadje is vaak driedelig. Bloemscherm zijdelings. Groeit aan waterkanten.

Nijlgans

Korte snavel, bruine oogvlek, grote witte vleugelvlekken. Luid gegak. In broedtijd zeer agressief. Open gebieden bij meren.

Duitse wesp

Antenne aan de basis zwart, Strepen op de thorax meestal gebogen. Vier gele vlekken op de thorax achteraan. Leeft in kolonies.

Blauwtje

Mannetje duidelijk violette tint, vaak afwezig bij vrouwtje. In bloemrijke weiden. Rups op vlinderbloemigen.

Kleine pimpernel

Deze plant wordt ook bloedkruid of sorbenkruid genoemd naar de botanische naam: Sanguisorba. Zowel in gerechten als geneeskrachtig te gebruiken.

Knopherik

Stengel is stijf behaard. Bloem is schermvormige tros. Het is waarschijnlijk de wilde vorm van radijs.

Boomklever

Zwarte oogstreep. Omhoog langs de stam en met de kop naar beneden weer omlaag. Zang fluitend: piuu, piuu etc. Eet insecten, zaden e.d.

Modderkruiper

(kleine) Op de flanken een rij bruine vlekken. In schone, heldere wateren. Is vrij zeldzaam

Woelrat

Knaagdier. Beschermde diersoort: mag niet met een klem gevangen worden. Is zowel overdag als 's nachts actief. Goede zwemmer in schoon water!

Wilde Lijsterbes

Clusters roomwitte bloemen vormen zich in het voorjaar. De vruchten rijpen in augustus. Vogels vinden ze lekker.

Waterscheerling

Bloemen in schermen. Stengel hol. Langs waterkanten. Vooral de wortelstok heeft een aangename selderiegeur.

Waterhoen

Komt verrassend veel voor. Nest is een ondiepe kom van bladeren in de beplanting. 2-3 legsels, 5-11 eieren.

Grote vossenstaart

Vochtig, vruchtbaar grasland. Hoogte: 30-120 cm. Het gras is voedzaam, maar door het vroege doorschieten niet geschikt als weidegras. Het is de enige "afritsbare" grassoort.

Struiksprinkhaan

Deze sprinkhaan zit op bladeren van bomen en struiken. Het geluid is ultrasoon: te horen met een batdetector.

Kleine Vos

Op bloemrijke plekken. Overwintert als vlinder. Rups op brandnetels - in het begin in grote groepen. Zeer mobiele soort

Moerasedik

Dit is een boom uit de nappesdragerfamilie. Het is een redelijk snelle groeier. De bladen zijn diep ingesneden en hebben in de nazomer een dieprode herfstkleur. Kwaliteit hout is minder.

Herderstasje

Te vinden langs weggakten, in tuinen, etc. De plant is genoemd naar de hauwtjes (droge doosvrucht) en is eetbaar (bevat veel vitamine A, B en C). Werd/wordt ook als geneeskruid gebruikt.

Bitterzoet

Bloemen lijken op die van de aardappel. De kroonbladen hebben de geur van muizen. Medicinaal en ritueel gebruik!

Scholekster

Tepiet, tepiet...nog vaak te horen boven de golfbaan, maar wordt wel minder! Nest is ondiep kuiltje met 3-4 eieren. Eet schelpdieren e.d.

Krakeenden

Iets kleiner en sierlijker dan de wilde eend. Zwart achterwerk! Eet waterplanten. Is er in steeds grotere aantallen.

Waternleermuis

De prooi wordt van het wateroppervlak opgepikt. Kraamkamers bevinden zich in holle bomen, ook wel in muurspleten.

Lieveheersbeestje

De bladluisetende soorten worden als nuttig gezien. Schimmelende soorten als plaaginsecten. Heeft 2 tot zelfs 24 stippen!

Boerenzwaluw

Zomergast. Heeft toegang tot gebouwen nodig om zijn nest te bouwen. 2-3 legfels, 4-6 eieren. Voedsel: insecten, vooral grote vliegen.

Dooierkorstmoss

Door vervuiling (amonia vooral te vinden in landbouwgebieden) gedijt deze korstmosssoort goed.

Zwavelkopjes

Groeien op dood hout, meestal in bundels of groepen. Het vlees ruikt aangenaam - de smaak is echter bitter. Is giftig!

Visdief

Slank, met diepgevorkte staart. Broedt nabij zoet water in kolonies. 2-3 eieren. Eet kleine vissen, maar ook insectenlarven

Fuut met jongen

Het nest is een stapel waterplanten op het water. 3-4 eieren. 1 legsel. De jongen zwemmen op de rug van de ouder mee. Blijft lang onder water op zoek naar vis.

Sporkehout

(vuilboom) We noemen deze boom wel een euryoke soort: groeit bijna overal! Bladeren en takken staan verspreid.

Aalscholver

Voelt zich even thuis op zout als op zoet water. Groot nest. 3-4 eieren. 1 legsel - april.

Gewone oeverlibel

Zeer algemeen, Vliegt boven open water met kale stukken op de oever. Mannetjes maken snelle, lage patrouillevluchten boven water. Vliegtijd van begin mei tot eind september.

Pimpelmees

Nest is een kom van moss met haren gevoerd. 7-16 eieren in 1 legsel in april-mei. Eet insecten en hun larven, spinnen.... Eet ook van vetbollen.

Engelwortel

Schermbloem. Het is een plant van natte, zeer voedselrijke grond aan waterkanten, rivieroeveren, etc. Werd rond 1450 gebruikt als geneesmiddel tegen pest.

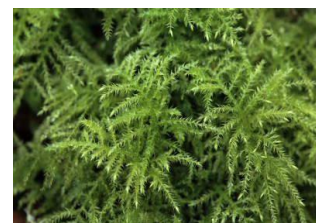
Oranjetipje

Alleen het mannetje heeft een oranje vleugeltop. Rups veel op pinksterbloem en look-zonderlook. Bloemrijke weiden.

Groenling

Vinkachtige. Oorspronkelijk bosbewoner. Wil graag dichte struiken. Ze eten zaden, die ze al trillend in hun snavel uit de schil halen.

Fijn laddermos

Komt in heel Europa voor op vochtige schaduwplekken. De bladeren staan iets van van de stam af. De stengels zijn 6 cm.

Koekoek

De koekoek is de enige broedparasiet in Nederland: er zijn heggenmus-koekoeken en karekiet-koekoeken. De eieren lijken sterk op die van de waardvogel. Het aantal loopt sterk terug.

Echte kamille

Heerlijke geur. Gele hartvormige bloemen. Hoogte tot 60 cm. Er worden geneeskrachtige gaven aan toegeschreven.

Watersalamander

(kleine: 10 cm) Hij is bruin met donkere vlekken en strepen. Voedsel o.a. watervlooien. Heeft veel vijanden.

Pijptorkruid Staat graag met de voeten in het water. Heeft een kale, weinig vertakte stengel.

10 - 60 cm hoog.
Bloei: juli-augustus.

Blankvoorn

Karperachtige, veel voorkomende vis. Het oog is meestal oranje van kleur. Een scharrelaar!

Rietgors

Zaadetende zangvogel van moerasgebieden met riet en struiken. De witte "sjaal" valt goed op. Eet ook slakken e.d.

Smeerwortel

Wordt al eeuwenlang als medicinaal kruid gebruikt. Deze winterharde vaste plant is volledig overdekt met haartjes.

Metamorfje Pad

Kleine gewone of bruine pad, gefotografeerd op de golfbaan achter de green van hole 4.

Mantelmeeuw

Algemene broedvogel met kolonies op de Waddeneilanden. Nest is een kuiltje op de grond met 2-3 eieren.

Koolmees

Duidelijke witte wangvlekken. Ze kunnen goed UV-licht waarnemen. Zo kan het vrouwtje een mannetje selecteren!

Wilde gagel

Komt voor op natte, zure, venige grond. De soort is sterk in aantal afgenomen - is echter niet meer wettelijk beschermd.

Rietorchis

of juni orchis. Het blad heeft soms ringvormige vlekken. Komt voor in vochtig gras.